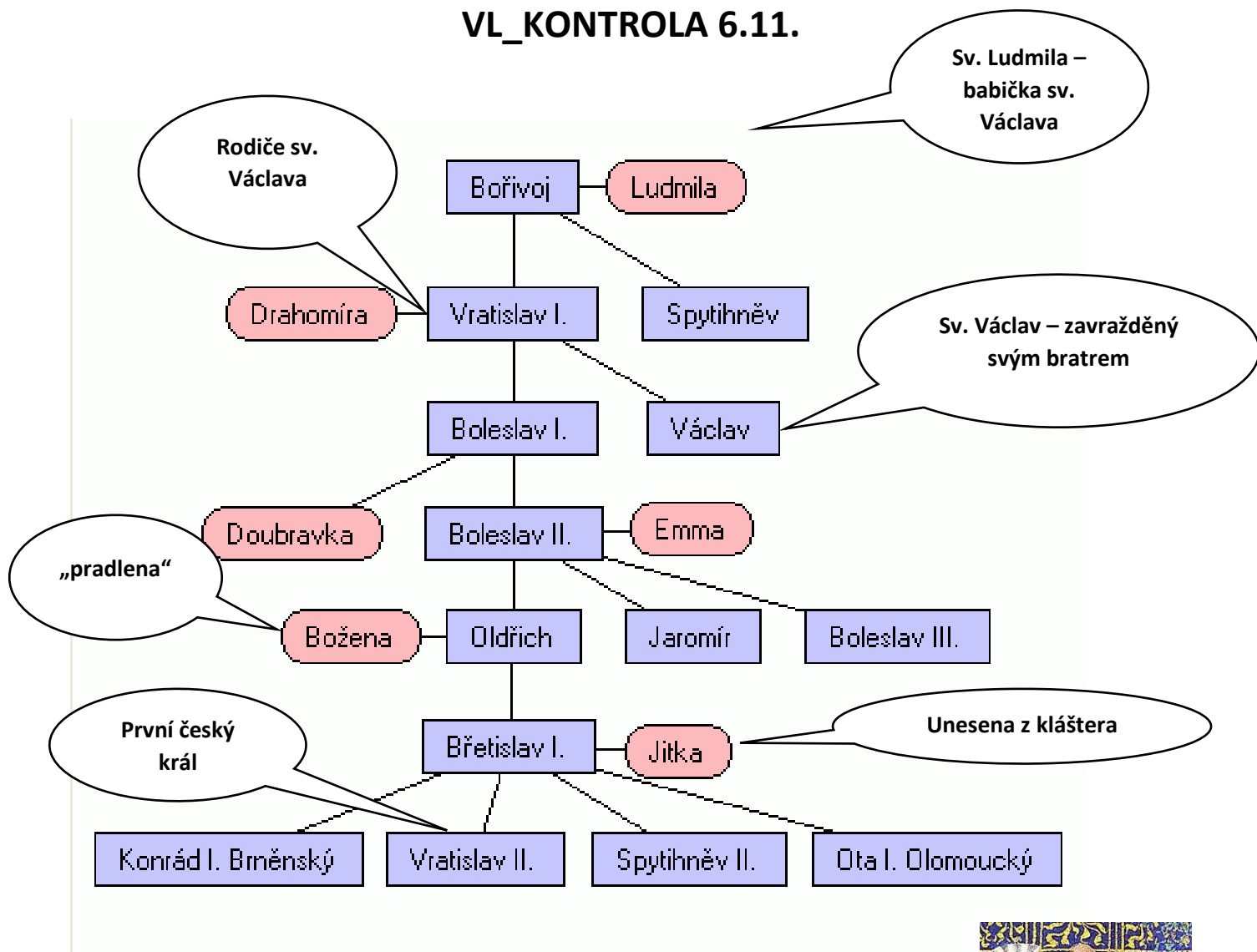

PRVNÍ PŘEMYSLOVCI - POKRAČOVÁNÍ

VL_KONTROLA 6.11.

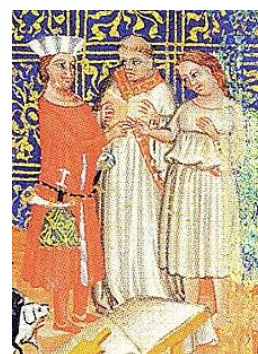
OLDŘICH A BOŽENA

Oldřich byl synem Boleslava II. Se svou manželkou (Jutou) neměli děti. Kníže se zamiloval do prosté ženy – Boženy (byla pradlena), nebyli spolu manželé, ale měli spolu syna Břetislava.

BŘETISLA A JITKA - pověst

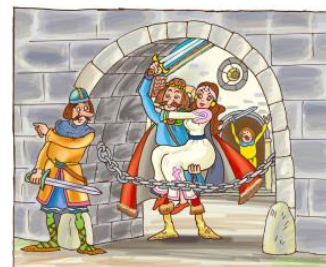
Břetislav trpěl pocitem méněcennosti z toho, že je nemanželský syn a dokonce po matce pradlence neurozeného původu. Proto se rozhodl, že si vybere urozenou manželku, která mu měla získat podporu českých předáků. Jeho volba padla na Jitku ze Svinibrodu, dceru markraběte Jindřicha. Uvědomoval si ovšem, že jako devatenáctiletý budoucí kníže má velmi malou naději získat ji oficiální cestou. A tak zvolil podle svého názoru jediné bezpečné řešení: únos z kláštera.

Celá akce byla dobře promyšlená. Břetislav navštívil s několika svými muži ženský klášter ve Svinibrodu. Vydávali se za unavené pocestné a žádali o nocleh. Další bojovníci se uložili ke spánku ve stanech v okolí. K návštěvě si Břetislav vybral den předcházející svátku, na jehož oslavu chovanky výjimečně opouštěly prostor vyhrazený řeholnicím. Jinak by neměl šanci dostat se do Jitčiny blízkosti. Protože ji ale nikdy předtím neviděl, šlo zřejmě o předem dohodnutou akci, s níž nevěsta souhlasila. Zřejmě to celé pomohl zorganizovat Břetislavův otec, Oldřich.

Břetislav po nebezpečném únosu ujížděl se svou vyvolenou v doprovodu několika svých mužů z kláštera k otci do Prahy a poté do Olomouce, kde z jeho pověření vládl. Podle některých pramenů si vzal Jitku za manželku již v roce únosu, podle jiných až osm let poté. Pro druhou verzi svědčí fakt, že první dítě se jim narodilo až deset let poté, co dívka opustila klášter. Když Břetislav v roce 1054 na hradě v Chrudimi onemocněl, dostal strach, že jeho synové začnou mezi sebou bojovat o moc a tím uškodí zemi. Proto svolal své věrné a požádal je, aby pomohli nadále zachovávat stařešinské ustanovení, které zavedl. Podle něj měl na knížecí trůn vždy usedat nejstarší člen rodu.

1. úkol: Sem sestav a nalep obrázek podle předlohy

VRATISLAV II.

Jeden ze synů Břetislava a Jitky se stal prvním českým králem (zatím bez dědičného titulu – jeho potomek už králem být nemohl).

Vratislav II. obdržel od císaře Jindřicha IV. za své věrné služby **královskou korunu** (ovšem jen nedědičnou). U příležitosti korunovace vznikl Kodex vyšehradský.

Románské knihy patří k velkým vzácnostem. Každá je originálem. Kněží a řeholníci, kteří opisovali a zdobili knihy, museli být nejen vzděláni, ale i trpěliví a pečliví. Ruční opisování a výzdoba jedné knihy trvala i desetiletí. Kapitoly románských knih začínají ozdobným písmem, tzv. iniciálou, jejichž součástí je i kresba, ornament, postava. Mezi textem a na okrajích stránek je geometrická výzdoba či drobnější obrázky. Text je většinou z písmen tiskací malé abecedy, výjimečně je použita tiskací abeceda velká.

SLAVNÍKOVCI A SVATÝ VOJTĚCH

V 10. století žil ve východních Čechách mocný rod Slavníkovců, ze kterého pocházel i pražský biskup Vojtěch.

Vojtěch byl vzdělaný, vážili si ho panovníci i vzdělanci. S pražským knížetem Boleslavem II. měl však časté spory.

Boleslav II. přepadl nečekaně hradiště Slavníkovců a nechal všechny příslušníky rodu vyvraždit.

Biskup Vojtěch byl v té době v cizině, přežil, ale do vlasti se už nevrátil. Byl zavražděn. Po své smrti byl prohlášen za svatého.

Svatý Vojtěch

ŽIVOT ZA VLÁDY PRVNÍCH PŘEMYSLOVCŮ

2. úkol: Doplň text podle učebnice str. 18,19

Území přemyslovského státu se rozšiřovala.....

Lidé žili převážně.....

Lidé bydleli v .....,.....,

Oblékali si .....

Jedli.....,

Číst a psát uměli pouze.....a.....

Knihy se psali.....,až do .....století, na pergamen, to je.....

.....

Slavným kronikářem byl .....Napsal.....,

která byla napsána.....